

MUSIK OG MAGI

Nr. 36

August 1987

Rhodos

Modspil

-de store ørers musiktidsskrift

Indhold

1987 årgang 9 nr. 36

Leder: Musikkens kræfter 3

TEMA: MUSIK OG MAGI

Peter Kjærulff: Magi og menneskets bevidsthed . . . 5
Heksekunst – Livskunst.

Interview med Bente og Zigge 13

Erik Kirchheiner: Bagom Raga og Mantra 20

Ann L. Sørensen: Djævelens spil 25

Søren Schmidt: Pia og Satanismen 27

Ole Nørlyng: Tarantellen 30

UDEN FOR TEMA

ANMELDELSER:

Lars Ole Bonde og Hanne Tofte Jespersen:
»Er ringen endelig sluttet?« 36

Jens Henrik Koudal:
»Det gærer og bryder overalt« 42

ORIENTERING

Hanne Tofte Jespersen:
Musikalske initiativer i forlagsbranchen 44

Bogliste 46

MODSPIL

– *de store ørers*
musiktidsskrift

Redaktion:

Marianne Bentsen, Sven Fenger,
Rikke Forchhammer, Hanne Tofte
Jespersen, Arne Kjær, Peter Kjærulff,
Jens Henrik Koudal, Lars Lindhardt,
Ole Nørlyng (ansv. for dette nr.).

Redaktionens adresse:

MODSPIL
c/o Forlaget Rhodos,
Strandgade 36,
DK-1401 København K.
Telefon: 01 54 30 20.

Løssalg: Kr. 35,00 inkl. moms + porto.

Abonnement: Kr. 128,00 inkl. moms
og porto for nr. 35–38. (9. årg.)
Abonnenter uden for Danmark ekskl.
22% moms + porto for forsendelse.

Tidligere numre: Nr. 1–22 kan bestilles
hos: Forlaget PubliMus, Musikviden-
skabeligt Institut, Universitetsparken
220, DK-8000 Århus C. Tlf: 01 42 10 70.
Kontortid: Mandag–fredag kl. 10–12.
– Nr. 23–35 kan bestilles hos: Forlaget
Rhodos.

Annoncepriser: 1/1 s. 800 kr.,
2/3 s. 600 kr., 1/2 s. 450 kr.,
1/4 s. 250 kr., 1/3 s. 325 kr.

ISBN: nr. 36 1987
ISSN:
Produktion: RHODOS, København

tegning fjernet af
copyrightmæssige hensyn

DJÆVELEN
tegnet af Jan Hugo Saabye.

Musikkens kræfter

Er jungletrommerne kun trommer, eller ligger der noget bag? I så fald hvad? Er vi ved at blive en nation af mystiske bevægelser (der er over 200 herhjemme), hvoraf nogle bruger musikken som en vigtig vej til kontakt med »det bagvedliggende«. Debatten rasede i foråret omkring okkultisme og nyreligiøsitet. Midt i det – og som et bidrag i denne interesse for musikken som bevidsthedsudvidende middel kom Peter Bastians bog »Ind i musikken«. Med en flot håndbevægelse skriver han: »Musikken er et bevidsthedsfænomen af typen ånd, så det kan vi principielt ikke sige noget meningsfyldt om«. – Her kunne MODSPILS redaktion så godt være gået videre til næste emne i rækken af temanumre, men af flere grunde standsede vi op. Og med fare for ikke at sige noget meningsfyldt, ligger der nu et nummer om musik og magi i læserens hånd.

Det var en oplevelse af musik som »terror«, der satte processen i gang. Vi har længe talt meget om musikkens opløftende, udviklende og healende indflydelse, men ind imellem *har* man også andre musikoplevelser, der har at gøre med, at man sidder fast, man bliver irriteret, pint og plaget. Musik er også hæslig, musik er også ond, musik kan også have den negative mulighed i sig. Men hvor og hvordan?

Beretningerne er talrige om musikkens urgamle helbredende kraft: David, der healer Saul osv. I samme kendte bog er en skildring af Jerikos mure, der styrter sammen ved lyden af basuner. Hvad er det for noget? Er det godt eller ondt? *Kan musikken det???*

I middelalderen blev musikken foruden at være den hellige kirkesang også til markedsgøglets forføreriske redskab, »Djævelens spil«. Hvorfor kom tritonius til at hedde »Djævelen i musikken«? Hvori be-

står det farlige? *Er* den farlig, eller er tritonus bare tilfældigvis blevet et klingende symbol på djævelskab? Tænk bare på åbningen af *Danse Macabre* eller anden god skræk-og-rædsel musik: En nat på Bloksbjerg, Ildfuglen og filmgysernes lydside. Værkerne fra den romantiske periode vrimer med skildringer i musik af det dæmoniske, eksemplerne er uden tal – fra Mozarts *Don Juan* via Webers *Jægerbruden*, Berlioz og Liszt til Wagners *Fafner*- og *Klingsorm*musik.

Men – det dæmoniske kan også balancere hårfint på grænsen mellem hvid og sort magi – Shakespeares citat fra »Hellig tre Kongers Aften«: »Hvis elskov næres af musik, så spil!« – antyder anvendelsen af musikmagi på en ikke nødvendigvis destruktiv måde.

Der var for redaktionen en vis fristelse ved at beskæftige sig med og undersøge de sorteste sider af musikdæmoni og satankult etc. Men – for mange ubehagelige drømme hos en af redaktørerne fik os til at se så virkelighedsnært som muligt på emnet. Hvis man vil beskæftige sig med sort magi, må man først forestille sig, *at den eksisterer*, og derefter finder man ud af, at man må undlade at beskæftige sig med den på andet end et teoretisk plan. For faldgruberne er ikke afmærkede, og sådan noget som en ufarlig flirt med sort magi, findes ikke. Idet vi opdagede det, drejede vi emnet i retning af musik som energi – snarere end musik som destruktiv magi.

Livet igennem stiller vi os spørgsmål om tilværelsen og dens formål. Det velsignede og samtidig foruroligende er, at musik også er et fænomen, der kan give svar. Al kunst er og kommer af erkendelse. I den visuelle kunst arbejder man med en erkendelse af *tidsbilledet*, mens man i musikken kan få banket lydbårne følelser og stemninger *direkte* ind i ansigtet. Lyd er vor tids våben på godt og ondt, som det siges andet steds i bladet. I det såkaldte nye verdensbillede (New Age) spiller musik en mere og mere mystisk/filosofisk rolle (talmagi, ritualer m.m.). Dette

fører os tilbage til Platon og Phytagoras eller over til f.eks. klassisk indisk musikteori med dens kosmiske relationer, som Erik Kirchheiner beskriver.

De i dette nummer præsenterede indlæg er kun dråber i et mægtigt emne-ocean, men forhåbentlig kan det stimulere en og anden til at søge videre selv. Indledningsvis gives en parapsykologisk forklaring på magiens virkemidler. Bente og Zigge er eksempler på nutidig lyd- og heksekunst: tibetanske skåle er i deres hænder blevet til et lydeksotikum. På den mere sorte halvdel af hjernen huserer satanismen med Heavy Metal som musikalsk iklædning; gymnasiaster fortæller om at forholde sig til det onde, og så kravler vi med tarantellen op gennem århundrederne.

På anmeldersiden bryder vi med princippet om korte anmeldelser ved at bringe en lang brevveksling om den bog, der sammen med Peter Bastians »Ind i musikken« har ledt vores interesse ind på beskæftigelsen med musik som udtryk for og indgang til højere erkendelse.

Med Hitchcocks dybe stemme i bagøret siger vi så: »Good evening«.

Ole Nørlyng
Peter Kjærulff

